

شما بعد فرمودید که معاویه را مردم در زمان حضرت امیر شناخته بودند. اتفاقا قضیه اینطور است که مردم معاویه را بد آدمی شناخته بودند و خوب حاکمی، و این که مردم کوفه سست شدند یکی همین خاطر بود، می گفتند درست است که معاویه آدم بدی است ولی با رعیت خیلی خوب است، به بین با شامیهها چگونه رفتار می کند! چقدر شامیهها از او راضی هستند! آنهایی که معاویه را شناخته بودند به این صورت شناخته بودند که درست است که آدم بدی است اما حاکم خوبی است، اگر او حاکم شود هیچ فرقی میان مردم کوفه و غیر کوفه نخواهد گذاشت. مخصوصا معروف شده بود به حلم و بردباری. معاویه یک حلم سیاسی ای داشت و مورخین به او عیب گرفته اند که نتوانست حلم سیاسی خود را در مورد کوفه عملی کند، و اگر می کرد از نظر معنوی هم پیروز می شد. معاویه معروف بود به حلم سیاسی. مردم رفتند به اوفحش می دادند، می خندید و در آخر پول می داد و آنها را جلب می کرد. می گفتند برای حکومت بهتر از این دیگر نمی شود پیدا کرد، حالا آدم بدی است آدم بدی باشد. امام حسن هم بر همین اساس (تصمیم به صلح گرفت و گویی به مردم می گفت) بسیار خوب، ما این آدم بد را آوردیم که کارها را خوب انجام دهد، حال ببینید آنطور که شما انتظار دارید که این آدم بد کارها را خوب انجام دهد انجام خواهد داد یا انجام نخواهد داد. هرگز معاویه به عنوان یک حاکم جائر شناخته نشده بود، به عنوان یک مرد جاه طلب شناخته شده بود نه بیش از آن. معاویه را واقعا دوران صلح امام حسن شناساند، از نظر اینکه چگونه حاکمی است.

سؤال: آیا امام حسین هم صلحنامه را امضاء کرده اند یا خیر؟ و آیا ایشان به صلح امام حسن اعتراض داشته اند یا خیر؟

جواب: من جایی ندیده ام که امام حسین هم صلحنامه را امضاء کرده باشد، از باب اینکه ضرورتی نداشته که امام حسین امضاء کند، چون امام حسین، آن وقت به عنوان یک نفر تابع بود و تسلیم امام حسن، و هرچه که امام حسن می کرد آن را قبول داشت و متعهد بود. حتی یک عده ای که با صلح امام حسن مخالف بودند آمدند نزد امام حسین که ما

این صلح را قبول نداریم، آیا بیاییم با تو بیعت کنیم؟ فرمود نه، هرچه برادرم امام حسن کرده من تابع همان هستم. از نظر تاریخ مسلم این است که امام حسین صد در صد تابع صلح امام حسن بود^(۲۴)، یعنی کوچکترین ابراز مخالفتی از امام حسین نسبت به این صلح ابراز نشده، و دیده نشده که جایی اعتراض کند که من با این صلح موافق نیستم، و بعد که به بیند امام حسن مصمم به صلح است تسلیم شود، نه، هیچ اعتراضی از او دیده نشده است.

↑ فترت

→ قبل